

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ НЕПЕРЕРВНОЇ СИСТЕМИ ДИЗАЙН-ОСВІТИ – АКТУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ СЬОГОДЕННЯ

У статті розглядається роль дизайну і дизайн-освіти у соціально-економічному розвитку країни та необхідність створення в Україні неперервної дизайн-освіти. Автор вказує на різне розуміння поняття «дизайн» вітчизняними науковцями та розвинених країн світу. Подається матеріал про особливості системи дизайн-освіти в деяких економічно розвинених країнах світу. Акцентовується увага на проблемах німецької дизайн-освіти, котрі децю схожі з українськими. В статті висвітлюються нормативні документи української держави щодо становлення і розвитку національної системи дизайну. Відзначається позитивна роль Нової Української школи у формуванні національної неперервної дизайн-освіти. Автор проводить думку про необхідність вивчення дисциплін суспільно-гуманітарного, природничо-математичного циклів в тісному взаємозв'язку з навчанням дизайн-діяльності.

Відзначається, що в Україні розроблено і впроваджено програмове і навчально-методичне забезпечення з дизайну і технологій (проектування і технологій) для загальноосвітніх шкіл, закладів професійної (професійно-технічної) освіти та передвищої і вищої дизайн-освіти.

За результатами своїх досліджень, автор наводить перелік необхідних простих функціональних підсистем в складній системі неперервної дизайн-освіти України, на основі яких вона зможе гармонійно функціонувати: дизайн-технологічна – для закладів початкової, допрофільної, профільної, професійної (професійно-технічної) і передвищої освіти; дизайн-мистецька для закладів початкової, допрофільної, профільної, професійної (професійно-технічної) і передвищої освіти; культурно-мистецька з етнодизайну – для закладів вищої культурологічної, мистецької, педагогічної освіти; виробничо-технологічної з ергодизайну – для закладів вищої технологічної, технічної, економічної освіти.

Ключові слова: дизайн; неперервна дизайн-освіта; система освіти; етнодизайн, інтердисциплінарний підхід, здібності, функціональні підсистеми.

Стрімкий розвиток науки, технологій, виробництва та зміна ролі і функцій дизайну, проникнення його у всі сфери життя, вимагають розробки та впровадження неперервної дизайн-освіти на всіх освітніх рівнях, для забезпечення формування високого професійного рівня фахівців-дизайнерів, врахувавши висновки із досвіду розвинених країн світу.

Мета статті – виявити чинники котрі визначають необхідність і особливості формування національної неперервної дизайн-освіти, в умовах модернізації української освіти, та визначити її основні структурні елементи.

В сучасному інформаційному світі, світі швидкого розвитку технологій, зростає роль національної дизайн-освіти, що забезпечує високий рівень професійних досягнень з проектних технологій, поєднаних з національним дизайном.

Дизайн є основним чинником гуманізації технологій і важливим фактором культурного і економічного обміну.

У суспільстві дизайн сприймається в образі загальної методології проектування всіх без виключення об'єктів штучного середовища.

З часу свого становлення і розвитку він став багатограним і багаторівневим за своєю стилістикою, філософією та асортиментом.

Сучасна наука вказує на початок «четвертої хвилі» розвитку промислового виробництва і дизайну, яка стрімко охоплює у світі всі галузі і сфери діяльності людини, формуючи парадигму загального соціального простору, де одним з основних аспектів є «сервіс-орієнтоване проектування».

За показниками минулих років, в Європі дизайн – це над прибуткова індустрія де 1 євро вкладений у дизайн приносить 20 євро прибутку. В Україні такі економічні можливості дизайну і дизайн-освіти досі недооцінені та не створено повноцінної неперервної національної дизайн-освіти. Український дизайн, на даний час, знаходиться на етапі становлення та розвитку.

Сучасний ринок праці має великий попит на висококваліфікованих дизайнерів різних профілів. Провідні компанії світу такі Nike, Facebook, Apple, The Walt Disney Company, Pinterest та ін. завдяки високорозвиненій національній системі дизайн-освіти досягли значних успіхів у своєму розвитку.

Потрібно зазначити, що в науковому світі не існує однозначного трактування поняття «дизайн». Виокремилися два підходи до розуміння дизайну. Прихильники першого підходу розглядають художнє проектування і конструювання як автономну галузь мистецтва, що вимагає спеціальної професійної підготовки дизайнерів за різними спеціалізаціями. Така установка характерна для українських науковців. Вона вимагає розроблення освітньо-професійних програм окремо для кожної спеціалізації, це зумовлено тим, що гуманітарно-художній та науково-технічний напрямки в українській освіті розвивались незалежно один від іншого.

У більшості розвинених країнах інше бачення і розуміння дизайну, а саме – як складової загальної освіти, за яким наука і гуманітарна сфера є складовою будь-якого навчання [2].

В освітніх системах цих країн дизайн-освіта є складовою різних галузей знань: природничих, технічних, гуманітарних і мистецьких дисциплін. У їхньому освітньому просторі викристалізувалася новітня модель дидактики – STEAM-освіта, котра набула значної популярності. Вона охоплює природничі науки (Science), технології (Technology), технічну творчість (Engineering), мистецтво (Art) та математику (Mathematics).

Різні підходи до розуміння терміну «дизайн», а відтак і «дизайн-освіти» спричиняє проблему у модернізації української освіти і, зокрема, створенні національної неперервної дизайн-освіти.

Сучасний стан професійної підготовки дизайнерів та перспективи її удосконалення досліджували Борисович Т., Дяченко А., Прусак В. Протиріччя між теорією і практикою підготовки вітчизняних дизайнерів в умовах ринкових відносин досліджували Авер'янов Н., Оршанський Л., Тименко В. П., Костишна І., Кривецька Л. Особливості дизайн-освіти України досліджували О. Боднар, О. Бойчук, О. Генесаретський, В. Даниленко, Д. Кривавич, І. Кур'єрова, Є. Лазарєв, С. Мигаль, О. Фурса,

У провідних країнах світу є свої особливості дизайн-освіти, але характерним для них є визначальна роль держави у її підтримці і розвитку на різних її рівнях. У Великій Британії, Німеччині і Японії дизайн-освіта централізовано регулюється державою.

У Великій Британії існує «Рада дизайну Великої Британії» заснована її урядом у 1944р. для сприяння відновлення економіки країни, покликана підвищити привабливість і якість продуктів промисловості.

Інженерно-дизайнерське навчання Великобританії – безперервне, починається з дитячого садка і проходить протягом всього життя людини. Там вважають, що завдання навчання дітей основам дизайну – не просто оволодіння елементами проектування, але вивільнення прихованих у дитині здібностей, які в звичайних умовах залишаються незатребуваними [3].

У США відділи дизайну є в усіх університетах і провідних технічних вишах, не кажучи про десятки дизайнерських коледжів. За допомогою дизайну всі вузи, незалежно від спеціалізації, втягнуті в культурний процес [2].

В Японії дизайн-освіта зорієнтована на підготовку дизайнера широкого профілю, шляхом викладанням дисциплін котрі формують широкий діапазон знань і умінь, які мають стати тим фундаментом який дасть можливість набути дизайнером вузької спеціалізації в ході практичної роботи безпосередньо на фірмі. У початковій і середній школі Японії існує дисципліна «Образотворчість і ручна праця». У їхній системі дизайн-освіти технічні дисципліни майже не викладають, тому, що дизайн відноситься до образотворчого мистецтва.

У сучасній Німеччині виникли деякі проблеми в дизайн-освітою. Попри багаторічну успішність німецької дизайн-освіти та всевітню відомість німецького дизайну, провідні науковці аргументують необхідність проведення в ній змін. Так, зокрема, Дослідник Дон Норман стверджує, що традиційна дизайн-освіта служила нам добре, і не повинна бути відкинута, але вона не відповідає всім сучасним потребам. Ми повинні визнати, зазначає науковець, що сучасний дизайн, як і всі області, включає безліч різних дисциплін, деякі з яких є досить новими, які вимагають технологічних, аналітичних і когнітивних навичок, які не охоплюються традиційними навчальними програмами. [5].

«Проте в німецьких школах дизайну рідко викладають природничі, математичні, технічні чи соціальні науки. Тому все частіше в наукових публікаціях можна зустріти заклики до змін у дизайнерській освіті, оскільки традиційні навички випускника не завжди підходять сучасності.

....У той самий час суспільство потребує нового покоління дизайнерів, яке володітиме міждисциплінарними знаннями про технології, людей і суспільство, а також методами ведення бізнесу, маркетингу та експериментальної перевірки нових концепцій і пропозицій у сфері дизайну.

В Німеччині обговорюється стратегія включення дизайну в професійну підготовку людей, які не є дизайнерами. Передбачається, що так можна виховати в майбутніх фахівців естетичний смак і дизайнерське мислення.» [4].

Таким чином, німецькі теоретики і практики вказують на необхідність комплексного вирішення сучасних проблем дизайн-освіти, враховуючи нові вимоги всіх сфер життя до дизайну та дизайн-освіти.

Важливо з'ясувати переваги і недоліки найбільш ефективних закордонних системи дизайн-освіти щоб використати все найпередовіше і найефективніше для становлення і розвитку української національної неперервної дизайн-освіти із урахуванням того, що витвори дизайну не можуть бути сприйняті повною мірою поза соціальними, економічними, політичними, культурними і технологічними контекстами, які впливають на їх концептуальне вирішення і реалізацію.

В керівних органах держави розуміють необхідність створення системи неперервної дизайн-освіти, починаючи від початкової школи до вищих навчальних закладів. Спроби запровадити навчання дизайну в загальноосвітні навчальні заклади, як елемента неперервної дизайн-освіти на території України були ще наприкінці 80-х років. Так, в інформаційному збірнику Міністерства народної освіти Української РСР від 24 грудня 1989 р. було розміщено Програми середньої загальноосвітньої школи «Основи дизайну» для 2-11 класів у пояснювальній записці якої зазначалося, що однією з форм активізації технічної та художньої творчості учнів є створення класів для вивчення основ художнього конструювання (дизайну).

У кінці 90-х років українською державою було ухвалено низку нормативних документів щодо становлення і розвитку національної системи дизайну: постанова Кабінету Міністрів України від 20.01.1997 року

№ 37 «Про першочергові заходи щодо розвитку національної системи дизайну та ергономіки і впровадження їх досягнень у промисловому комплексі України, об'єктах житлової, виробничої і соціально-культурної сфер». Вищі педагогічні і мистецькі навчальні заклади були залучені до впровадження дизайну у загально-освітні навчальні заклади.

Але постанови Кабінету міністрів, накази Міністерства освіти були частковими по вирішенню назрілої проблеми по створенню національної неперервної дизайн-освіти, тай прийняті постанови і накази не завжди в повній мірі і послідовно втілювалися у навчальний процес, а з часом нівелювалися іншими постановами і наказами.

Пізніше, Наказом Міністерства освіти і науки України затверджено та введено в дію стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 022 «Дизайн» (від 13.12.2018 р. № 1391). Стандарт розглянуто і схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 022 «Дизайн» науково-методичної комісії з культури і мистецтва сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 6 від 21.11.2018 р.). У закладах мистецької, технічної, технологічної освіти здійснюється професійна підготовка фахівців з дизайну.

Однією із функцій системи неперервної дизайн-освіти, це активне сприяння розвитку здібностей у підростаючого покоління до невербального мислення і спілкування, та розвиток вроджених здібностей до вирішення нестандартних проблем.

У розроблених модельних навчальних програмах початкової освіти Нової української школи введено навчальний предмет «Дизайн і технології», для базової середньої школи навчальний предмету «Технології» (5-6 класи). Головною метою вивчення цих предметів вказується розвиток талантів і здібностей учнів, формування компетентностей, необхідних для реалізації задуму в готовий продукт засобами технологій декоративно-ужиткового мистецтва, дизайну. Вводиться вибіркового міждисциплінарний курс «STEM», реалізація якого має здійснюватися через проектну діяльність. Це позитивний рух до створення гармонійної неперервної дизайн-освіти.

Сучасний дизайн тісно зв'язаний з математикою, мовою, природничими науками. Але в системі повної середньої освіти такі міжпредметні зв'язки відсутні.

Впровадження дизайну у загальну систему освіти є важливим засобом впровадження інноваційних тенденцій в освітню сферу.

Як зазначає Л. Оружа: «Педагогічний досвід дизайну є не що інше як спроба перебороти традиційну концепцію навчання для набуття нових знань, вмінь і навичок, необхідних для вирішення принципово нових завдань, що не мають в минулому будь-яких близьких аналогів і прототипів» [1].

Швидкий і безперервний розвиток дизайну, проникнення його у всі сфери нашого життя, вимагає адекватних змін в освітньому процесі, наданням особливого значення дизайн-підготовці на всіх освітніх рівнях.

З'явився новий термін «дизайн-мислення», пов'язаний з інноваційністю, оригінальністю, гнучкістю, конструктивністю і нестандартністю мислення. Відкрилися дизайн-школи в Потсдамі і Стенфорді котрі займаються науковими дослідженнями і розвитком дизайн-мислення при підготовці дизайнерів.

В Україні визнається важливість ролі дизайн-діяльності і дизайн-освіти в соціально-економічному розвитку, але не вирішується проблема впровадження неперервної дизайн-освіти комплексно. Вивчення дисциплін суспільно-гуманітарного, природничо-математичного циклів не пов'язані тісними взаємозв'язками з дизайн-освітою.

У багатьох провідних вузах країни успішно формується методологія дизайн-освіти. Незважаючи на складнощі процесів розвитку України, деякі галузі дизайну є досить успішним, зокрема графічного, арт-дизайну, веб-дизайну, дизайну середовища, ландшафтного дизайну. Які успішно виходять на ринки розвинених країн світу, що є результатом тісної співпраці з бізнесом.

Закордонні та вітчизняні дослідники вказують на необхідність в професійній дизайн-освіті поєднання наукових і професійних знань. Це зокрема стосується досліджень пов'язаних із в складнощам людського сприйняття та соціальної поведінки, маркетингу, технологіями бізнесу, підготовки фахівців до експериментування, наукового дослідження, визначення попиту та ризиків виробництва [4].

Художньо-промислова освіта як пріоритетне джерело розвитку української системи дизайн-освіти вимагає інтердисциплінарного підходу до структурування змісту навчальних дисциплін, що передбачено Національним класифікатором професій (професії мистецтвознавця і дизайнера-дослідника позначені одним кодом), але навчальні плани закладів вищої мистецької освіти не відповідають принципу взаємодоповнення, не забезпечують можливості для міжпредметних зв'язків, інтеграції змісту навчальних дисциплін з дизайну і мистецтвознавства.

Українське суспільство протягом значного історичного часу було позбавлене повноцінної національної культурної еліти, сьогоденніший стан української матеріально-художньої культури потребує тривалих цілеспрямованих зусиль свідомого націогенезу, до якого мають пряме відношення майбутні фахівці національного дизайну.

На нашу думку, системан української неперервної дизайн-освіта зможе бути дієвим засобом розвитком соціально-економічного розвитку країни за умови поєднання традиційного декоративно-ужиткового мистецтва, дизайну і ергодизайну.

Комплексне проектування, що властиве сучасному дизайну, вимагає розроблення й обґрунтування складної системи української неперервної дизайн-освіти котра включає всі елементи структури освіти: дошкільну освіту; загальну середню освіту; позашкільну освіту; професійно-технічну освіту; вищу освіту; післядипломну освіту; аспірантуру; докторантуру; самоосвіту.

В Україні розроблено і впроваджено програмове і навчально-методичне забезпечення з дизайну і технологій (проекування і технологій) для загальноосвітніх шкіл, закладів професійної (професійно-технічної) освіти та передвищої і вищої дизайн-освіти.

Вважаємо, що складна українська неперервна система дизайн-освіти зможе гармонійно функціонувати на чотирьох простих функціональних підсистемах: дизайн-технологічної, дизайн-мистецької, етнодизайну, ергодизайну, що потребують обґрунтування і розробки. Головною умовою цього є наступність, неперервність та теоретичне обґрунтування.

Дизайн-технологічна підсистема – для закладів початкової, допрофільної, профільної, професійної (професійно-технічної) і передвищої освіти.

Дизайн-мистецька для закладів початкової, допрофільної, профільної, професійної (професійно-технічної) і передвищої освіти.

Культуро-мистецька з етнодизайну – для закладів вищої культурологічної, мистецької, педагогічної освіти.

Виробничо-технологічна з ергодизайну – для закладів вищої технологічної, технічної, економічної освіти.

Висновки. Отже, в Україні назріла гостра проблема створення ефективної національної неперервної системи дизайн-освіти. При формуванні неперервної дизайн-освіти необхідно врахувати досвід, з вирішення цього питання, економічно-розвинених країн. В сучасній системі української освіти вже є певні позитивні напрацювання з цієї проблеми на різних освітніх рівнях. Важливо обґрунтувати теоретико-методичні засади неперервної дизайн-освіти в Україні за аналогом до національних систем дизайну провідних країн світу.

Можна виділити чотири прості функціональні підсистеми складної системи неперервної дизайн-освіти: дизайн-технологічну, дизайн-мистецьку, етнодизайну, ергодизайну, що потребують обґрунтування і розробки.

Перспективним дослідженням може бути обґрунтування складної української неперервної системи дизайн-освіти.

Використана література:

1. Оружа Л. Розвиток дизайнерської освіти в світі. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Проблеми трудової та професійної підготовки.* 2010. Серія 13. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18418/%D0%9Erucz%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
2. Прусак В. Становлення та розвиток дизайн-освіти в Україні (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). *Вісник Львівської національної академії мистецтв.* 2017. Вип. 31. С 71–82
3. Руденченко А. А. Теоретичні і методичні засади навчання етнодизайну студентів у вищих мистецьких навчальних закладах: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Київ. інст. обдарованої дитини нац. академ. пед. наук України. Київ, 2017. 428 с.
4. Швець О. Проблеми професійної підготовки сучасних дизайнерів: погляд німецьких науковців. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету.* 2021 Вип. 4. URL : <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/14136>.
5. Norman D., 2016 When You Come to a Fork in the Road, Take It: The Future of Design. *She Ji: The Journal of Design, Economics, and Innovation* 2. 2016. No 4. P. 343–348.

References:

1. Oruzha L. Rozvytok dyzainerskoj osvity v sviti [Development of design education in the world]. URL:<http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/18418/%D0%9Erucz%D0%B0.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [in Ukrainian]
2. Prusak V. (2017) Stanovlennia ta rozvytok dyzain-osvity v Ukraini (kinets KhKh – pochatok KhKhI st.). [Formation and development of design education in Ukraine (late XX – early XXI century)]. Lviv : Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv. 71s. [in Ukrainian]
3. Rudenchenko A. A. (2017) Teoretychni i metodychni zasady navchannia etnodyzainu studentiv u vyshchyykh mystetskykh navchalnykh zakladakh. [Theoretical and methodical principles of ethnodesign of students in higher art schools]. (Dys.kand. ped. nauk). Kyiv. Institute obdarovanoi dytyny nats. akadem. Ped. nauk Ukrainy. [in Ukrainian]
4. Shvets O. Problemy profesiinoi pidhotovky suchasnykh dyzaineriv: pohliad nimetskykh naukovtsiv. [Problems of professional training of modern designers: the view of German scientists]. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/14136>. [in Ukrainian]
5. Norman D. (2016) When You Come to a Fork in the Road, Take It: The Future of Design. *She Ji: The Journal of Design, Economics, and Innovation* 2. No 4. P. 343–348. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.sheji.2017.07.003>. [in English]

Brovchenko A. Formation of a national continuous design education system as an urgent task of today

The article considers the role of design and design education in the social and economic development of the country and the need to create a continuous design education in Ukraine. The author points to the different understanding of the concept of "design" by the scientists from Ukraine and from developed countries of the world. He presents the material on the features of the design education system in some economically developed countries. The article focuses on the problems of German design education, which are somewhat similar to Ukrainian design education. It (the article) highlights the normative documents of the Ukrainian state on the formation and development of the national design system. The research notes the positive role of the New Ukrainian School in the formation of national continuous design education. The author thinks about the need to study the disciplines of social, humanitarian, natural science and mathematical cycles in close relationship with the design training.

The article emphasizes that Ukraine has developed and implemented programmed, educational and methodological tools for design and technologies (design and technologies) in general, professional (professional-technical) pre-higher and higher design educational establishments.

According to the results of his research, the author determines the list of necessary simple functional subsystems in a complex system of Ukrainian continuous design education. Based on said subsystems the following types will be able to exist and to function harmoniously: Design-technological is a type for the elementary, secondary, profile, professional (professional technical) and pre-higher educational establishments; design-art, a type for the primary, secondary, profile, professional (professional technical) and pre-higher educational establishments; Cultural-artistic with ethnic design is a type for higher cultural, artistic and pedagogical educational establishments; production-technological on ergonomic design, a type for higher technological, technical and economic educational establishments.

Key words: *design; continuous design education; education system; Ethnic design, interdisciplinary approach, abilities, functional subsystems.*

УДК 378.005.336.5:004

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.88.08>

Буздуган О. А., Візнюк В. В.

ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНОГО КОМПОНЕНТА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У статті висвітлюються питання щодо можливостей формування когнітивного компонента готовності майбутніх педагогів до використання цифрових технологій у забезпеченні якості дистанційного навчання. Розглянуто роль цифрових технологій у підготовці майбутніх педагогів. Виокремлено складові когнітивного компонента: цифрова етика (нетикет) педагога, що охоплює етичні правила спілкування з учнями, батьками і колегами з використанням цифрових технологій; онлайн-мотивація здобувачів освіти з використанням додаткових цифрових інструментів для спонукування студентів до навчання, створюючи позитивні емоції і ситуації успіху; кібербезпека, що передбачає захищеність освітніх інтересів учасників освітнього процесу в умовах дистанційного навчання засобами цифрових технологій. Авторами визначено етапи формування складових когнітивного компонента готовності майбутніх педагогів до використання цифрових технологій у забезпеченні якості дистанційного навчання. Описано процес цілеспрямованої роботи із здобувачами вищої освіти з метою реалізації певних завдань, визначених на кожному етапі. Метою першого етапу було ознайомлення здобувачів освіти з поняттями «цифровий етикет», «нетикет». Було виділено характеристики цифрового етикету, для комунікації в системі викладач-студент, учитель-учень, та розроблено пам'ятку «Культура контакту». Другий етап цілеспрямованої роботи з формування когнітивного компонента готовності майбутніх педагогів до використання цифрових технологій у забезпеченні якості дистанційного навчання мав на меті сформувавши у здобувачів освіти стійку онлайн-мотивацію до цифрового спілкування. Було виділено й застосовано інструменти для створення атмосфери психологічного комфорту під час дистанційного навчання: налагодження однакового фону для всієї групи, командна робота в окремих онлайн-кімнатах для перемовин, використання імоджі та челенджів для заохочення й похвали студентів тощо. Третій етап передбачав організацію безпечної роботи здобувачів вищої освіти в дистанційному режимі навчання. З цієї метою для організації занять в дистанційному режимі було проведено аналіз освітніх сервісів та визначено найбезпечніші. А також ознайомлено здобувачів освіти зі спеціальними освітніми програмами та онлайн-курсами для педагогів з питань безпечного інтернету.

Ключові слова: *когнітивний компонент, готовність до використання цифрових технологій, дистанційне навчання, цифрові компетентності педагога, онлайн-комунікація, цифровий етикет; онлайн-мотивація; кібербезпека.*

В умовах періодичних карантинів через пандемію Covid-19, у яких опинилося людство з 2020 року, актуалізувалося питання використання цифрових технологій в умовах дистанційного та змішаного навчання. В Україні проблема переходу на дистанційне навчання стала ще більш актуальною з лютого 2022 року у зв'язку із проголошенням воєнного стану через агресію Російської Федерації.

Використання цифрових технологій у навчанні зумовлюється ще й тим фактом, що сучасні діти та школярі використовують різні цифрові платформи для пошуку інформації будь-якого роду, спілкування, навігації, розваг та розвитку. Враховуючи вищесказане, стає очевидною необхідність озброїти майбутніх педагогів знаннями у сфері цифровізації. Тому озброєння майбутніх педагогів знаннями з використання цифрових технологій у навчанні стає пріоритетом номер один у підготовці майбутнього конкурентоздатного фахівця.

Метою Концепції розвитку педагогічної освіти є вдосконалення системи педагогічної освіти для створення бази підготовки педагогічних працівників нової генерації, створення умов для залучення до педагогічної діяльності фахівців інших професій та забезпечення умов для становлення і розвитку сучасних альтернативних моделей безперервного професійного та особистісного розвитку педагогів... [6]. Її реалізація